

NEUTEMELJEN NAPAD NA ŠUMARSTVO

U emisiji poznatoga i priznatog urednika prvoga programa Hrvatskoga radija, Ante Bekića neutemeljeno je napadnuto šumarstvo. Dana 6. travnja og. u četvrtak, gost emisije koja se emitira ujutro od 5,00 do 7,00 sati bio je Romano Božac, redoviti profesor Agronomskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Emisija je bila posvećena proljeću, a profesor Božac, agronom i nas poznati ekspert za gljive, posebno jestive, ispunio je sadržaj emisije gljivarstvom.

Kako su šumski ekosustavi staništa za najveći broj jestivih vrsta gljiva, bilo je dosta riječi o šumi i o stanju šume s gljivarskoga stajališta. Za obnovljenu bukovu šumu u području Gospodarske jedinice "Petrinjčica", Hrvatske šume d.o.o. UŠP Sisak, Šumarije Rujevac na Zrinskoj gori, **profesor Božac je izjavio kako je u njoj obavljena ekocidna sječa šume.**

Na tu izjavu reagirao je Đuro Kauzlarić, dipl. ing. šumarstva, upravitelj Šumarije Vrbovec, koji je imao sreću uspostaviti s emisijom telefonsku vezu. Tvrdio je između ostaloga, kako se u gospodarenju šumama postupa prema Zakonu o šumama Republike Hrvatske koji jamči opstojnost, prirodnost, ali i gospodarski učinak koji često ne pokriva troškove biološke reprodukcije šume. Predložio je profesoru Božcu kontakt s profesorima na Šumarskom fakultetu radi informacije o postupcima sa šumom u Hrvatskoj i znanstvenim temeljima tih postupaka.

U dosadašnjem zajedničkom radu s mikolozima tijekom rasprave o certifikaciji šuma, zamijetili smo kako su njihove želje da se šuma nalazi samo u dvije razvojne faze u odnosu na život prašume, koji je posebno u bukovim prašumama dobro proučen (Korpel, 1995). Njihova je, naime, želja šuma u *fazama starenja i raspadanja* kad je ona najbogatija gljivama. S profesionalnoga mikološkoga stajališta to je razumljivo, ali u tim razvojnim fazama šuma tek djelomično obavlja općekorisne funkcije. Šumsko drveće tada značajno povećava transpiraciju i smanjuje CO₂ asimilaciju, odnosno troši puno vode i ne vezuje ugljični dioksid koji se smatra glavnim stakleničkim plinom i razlogom je klimatskih promjena. Vezivanje ugljika smatra se danas jednom od najvažnijih općekorisnih funkcija šume.

Šumarska znanost došla je do spoznaje da je šuma najučinkovitija ako podržavamo dvije njezine prašumske faze: *fazu pomlađivanja* i *optimalnu fazu*. Hrvatska šumarska znanost dodala je tome i podržavanje prirodnosti šume što znatno povećava biološku raznolikost šumskoga ekosustava te značajno podiže vrijednost hrvatskih šuma koje su 95 % prirodnoga sastava.

U šumi u kojoj je profesor Božac utvrdio ekocid upravo je obavljen *dovršni sijek* oplodnoga načina uzgojnoga postupka obnove gorske šume bukve, koja je prirodno obnovljena mladim naraštajem. To je uzgojni zahvat kojemu je kroz dug život drveća u propisanim vremenskim razmacima prethodila njega šume i dva specifična uzgojna zahvata oplodnoga postupka. Priznajem da stanje poslije dovršnoga sijeka ne djeluje estetski, ali zahvat je stručno korektno obavljen i šumska sastojina ide smjerom ka razvoju optimalne faze šumske zajednice toga staništa, u kojemu ta vrsta drveća nalazi svoj ekološki optimum.

Tu je premalo prostora kako bi se profesora Božca uputilo nešto više u šumarstvo, ali začuđuje njegova hrabrost, da pred hrvatskom javnosti presudi jednoj struci koju kako smo se uvjerali nimalo ne poznaje. Kad bi to bila ekocidna sječa šume, onda u Hrvatskoj ne bi više bilo niti jedne regularne šume, budući da se sve one na takav način već više od 200 godina obnavljaju.

Prof. dr. sc. Branimir Prpić

Naslovna stranica – *Front page:*

Topola u cvatu

Popular in blossom

(Foto – *Photo:* Boris Hrašovec)

Naklada 1790 primjeraka